

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. év június 28. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

végzést:

A társtettesként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt volt I.r. vádlott és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. február 4. napján kihirdetett a Kb.II.15/2017/8. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. február 4. napján kihirdetett Kb.II.15/2017/8. számú ítéletében I.r. és II.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki 1-1 rb a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző társtettesként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében. Ezért az I.r. vádlottat 300 napi tétel, napi tételenként 1500,- Ft, míg a II.r. vádlottat 250 napi tétel, napi tételenként 2000,- Ft pénzbüntetésre ítélte. Mindkét vádlott részére 20-20 havi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére mindkét vádlott vonatkozásában rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, továbbá a vádlottakat egyetemlegesen kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú katonai tanács a 2019. február 5. napján kelt és 2019. március 20. napján véglegessé vált Kb.II.15/2017/9. számú végzésével a Kb.II.15/2017/8. számú ítélet rendelkező részében a II.r. vádlott vonatkozásában kiszabott pénzbüntetés összegét, valamint egy havi részlet összegét számítási hiba miatt akként javította ki, hogy a pénzbüntetést 500.000,- (ötszázezer) Ft-ban, míg egy havi részlet összegét 25.000,- (huszonötezer) Ft-ban határozta meg.

A tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész az ítéletet mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette. Az I.r. és II.r. vádlott irány megjelölése nélkül, perbeli nyilatkozataik alapján felmentés végett jelentettek be fellebbezést, míg közös védőjük mindkettőjük vonatkozásában felmentésre irányuló fellebbezést terjesztett elő.

Az I.r. vádlott utóbb meghatalmazott védője előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben a felmentésre irányuló fellebbezést fenntartotta, másodlagosan pedig a kiszabott pénzbüntetés napi tétele összegének mérséklését indítványozta. A bizonyítottság hiányában történő felmentésre irányuló elsődleges indítványával kapcsolatosan kifejtette, hogy az I.r. vádlott az eljárás során mindvégig tagadta bűnösségét. Védekezése szerint a sértett bántalmazására semmi oka nem lett volna, ezzel szemben aggályosnak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság a sértett ellentmondó

vallomására alapította az ítéleti tényállást. Másodlagos indítványával kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy az értékelt enyhítő körülményeken túlmenően az I.r.vádlott javára kell értékelni, hogy időközben megszűnt a munkaviszonya, jövedelmi viszonyai megváltoztak, egy kiskorú gyermek eltartásáról kell gondoskodnia, a megélhetés terhei így fokozottabban jelentkeznek.

A II.r. vádlott utóbb meghatalmazott védője is előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben a korábban eljáró védő által bejelentett felmentésre irányuló fellebbezést fenntartotta, azt kiegészítette azzal, hogy másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta. Utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat szinte teljes körűen betartotta, ítélete felülbírálatra alkalmas. Álláspontja szerint azonban a bíróság által megállapított tényállás a Be.592.§ (2) bekezdés b) és c) pontja szerint részben megalapozatlan, mert felderítetlen, illetőleg ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. Érvelése szerint az, hogy egyik vádlott sem emlékezett az eset pontos körülményeire éppen azt támasztja alá, hogy nem követtek el bűncselekményt, hiszen nem volt olyan momentum, ami a mindennapi automatizmustól eltért volna. Ehhez képest tanú 1 sértett vallomása következetlen, ami megkérdőjelezi a szavahihetőségét. tanú 3 vallomása kapcsán kiemelte, hogy a tanú reintegrációs tisztként teljesen más munkakörben dolgozott, így nem lehet figyelembe venni vallomásának azon részét, hogy milyen gyakorlat alakult ki a ..i BV Intézetben a zárkaellenőrzések vonatkozásában. Álláspontja szerint helytelenül értékelte az elsőfokú bíróság tanúvallomását is. A kialakult gyakorlatról adott beszámolóját ugyanis nem hagyhatta volna figyelmen kívül, mivel a vallomás alapján tényként nem lehet elfogadni, hogy a szokásos gyakorlattól eltért volna az, hogy tanú 1nak engedélyezték a folyosó másik részére távozást. Utalt arra is, hogy a sértett sem kívánt feljelentést tenni a vádlottakkal szemben, továbbá kifogásolta, hogy elmaradt a sértett bv fegyelmi és büntetési előéletének és annak vizsgálata, hogy tanú 1 kifejezetten problémás fogvatartott volt. Amennyiben a felmentésre irányuló fellebbezése nem fogna helyt, úgy másodlagosan a meghozott ítélet enyhítésére tett indítványt. Érvelése szerint az ítélet belső aránytalanságban szenved. E körben arra hivatkozott, hogy az I.r. vádlott több esetben állt már büntetőeljárás hatálya alatt, és ugyanilyen bűncselekmény miatt büntetve is volt. Ezzel szemben védence büntetlen előéletű, és fenyegetésben soha, ezzel szemben dicséretben részesült. Tekintettel arra, hogy a II.r. vádlott továbbra is a magyar büntetés-végrehajtásban kíván dolgozni, ezért intézkedés, vagy a törvényi minimum közelében meghatározott pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.287/2019/3. számú átiratában a felmentésre irányuló fellebbezéseket megalapozatlannak tartotta. Az eljárási szabályok betartásával kapcsolatosan észlelte, hogy 2017. szeptember 18-án megtörtént a vádközlés mindkét vádlott részére, a tárgyalás kitűzésére azonban csak a Be. hatályba lépését követően, 2018. december 20-án került sor. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság - figyelmen kívül hagyva a Be. 875. § (1) bekezdésében írt átmeneti rendelkezést- nem tartotta meg a Be. 499. § szerinti előkészítő ülést. Ez a relatív eljárási szabálysértés azonban -figyelemmel a vádlottak következetes tagadására, illetve, hogy valamennyi bizonyítási eszköz beszerzésre és értékelésre került - az eljárás lefolytatására nem volt lényeges hatással. Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, mérlegelési jogkörében eljárva, helyesen állapította meg a történeti tényállást, amely mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól. Felhívta a figyelmet arra, ahogy az I.r. vádlott esetében a tényállás személyi részét a Be. 593. § (1) bekezdés a.) pontja alapján azzal kell kiegészíteni, hogy I.rendű vádlott . szolgálati viszonya 2019. február 21. nap hatállyal megszűnt, ennek megfelelően az I.r. vádlottat a rendelkező részben volt címzetes büntetés-végrehajtási törzsőrmesterként kell feltüntetni. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, a rögzített tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és helyesen minősítette azok hivatali bűncselekményét. Álláspontja szerint a mérlegelésen alapuló megalapozott tényállás

megváltoztatására nincs törvényes ok, új tény, bizonyíték nem merült fel, ezért a tényállást a felmentés érdekében támadó védelmi fellebbezések a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmára tekintettel nem vezethetnek eredményre. Kifejtette, hogy a büntetés kiszabása során helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket, az enyhítő körülményeket ugyanakkor az időmúlással ki kell egészíteni. Álláspontja szerint az eljáró katonai tanács törvényes jogkövetkezmenyt alkalmazott, amikor a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján pénzbüntetésre ítélte mindkét vádlottat. Az ítélet indokolásában a pénzbüntetést lehetővé tévő törvényhelyként azonban helytelenül jelölte meg a Btk. 33. § (4) bekezdését, amelyet -az 1 évtől 5 évig terjedő törvényi büntetési tételkeretre tekintettel a Btk. 82. § (2) bekezdés d.) pontjára és a (3) bekezdésére kell helyesbíteni. Hivatkozott arra, hogy a büntetés enyhítésére egyik vádlott esetében sem lát törvényes lehetőséget. Összességében azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.II.15/2017/8. számú ítéletének személyi részét I.r. vádlott vonatkozásában a Be.593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a leírtaknak megfelelően egészítse ki, a határozatot a Be.606.§ (1) bekezdése alapján annyiban változtassa meg, hogy az I.r. vádlottat a rendelkező részben volt címzetes büntetés-végrehajtási törzsőrmesterként tüntesse fel. Egyebekben az ítéletet a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be.598. § (2) bekezdése alapján tanácsulást tartott, ahol az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.590.§ (1) és (2) bekezdései alapján teljes terjedelmében felülbírált a vádlottak és védők által bejelentett fellebbezésekre tekintettel.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács a tárgyalás során az eljárási szabályokat jórészt betartotta. A másodfokú bíróság az iratok tartalmára figyelemmel a másodfokú ügyészi állásponttal szemben megállapította, hogy a büntetőügy az új Be. hatályba lépése előtt kitűzésre került. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor eljárási szabályt sértett, amikor annak ellenére, hogy a védő részére 2017. szeptember 11. napján, míg a vádlottak részére 2017. szeptember 18. napján megtörtént a vádközlés, közel egy év múlva, 2018. június 26-án került sor az ügy kitűzésére. Ezzel megszegte az 1998. évi XIX. törvény (régi Be.) 278. § (1) bekezdésében írtakat, mely szerint a tanács elnöke a vádirat kézbesítésétől számított 30 napon belül megvizsgálja a vádlott és védőjének esetleges bizonyítási indítványait, és megállapítja a tárgyalás határnapját. A másodfokú katonai tanács osztotta ugyanakkor az ügyészség álláspontját miszerint ez az eljárási szabálysértés az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolta. Az ügy érdemi elbírálását befolyásoló egyéb eljárási szabálysértésre a jogosultak sem hivatkoztak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az egyebekben perrendszerű eljárásban a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat önmagukban és egymással összevetve is vizsgálta, az ítélet megalapozatlanságának megállapítására irányuló védői kifogás nem alapos.

Az I.r. vádlott tagadta a bűnösségét, a nyomozás során a gyanúsításban közölt bűncselekményre nem tudott konkrétan visszaemlékezni. A kamerafelvételeket megtekintve nem vitatta, hogy az aznapi zárkaellenőrzések valóban eltérést mutatnak abban, az E.M.-l szemben a további zárkanyitásoknál a fogvatartott nem az ajtó mögé került felállításra, hanem az ajtótól balra néhány lépésre és ezek a fogvatartottak rövidesen vissza is mentek a zárkájukba az ellenőrzést követően. Az eltérés okára azonban magyarázatot adni nem tudott.

. II.r. vádlott is tagadta a bűnösségét. Előadta, hogy a zárkák biztonsági ellenőrzésekor a saját gyakorlata szerint a zárkaajtótól olyan távolságra állítja meg a fogvatartottat, hogy ne legyen lehetősége benézni a zárkába. A kamerafelvételt megtekintve előadta, hogy meggyőződése szerint

azért küldték a zárkaajtó mögötti részhez tanú 1t, mert korábbi elhelyezkedése miatt a zárkába beláthatott.

Az elsőfokú katonai tanács a vádlottak védekezésének ellenőrzésére tanúként hallgatta ki tanú 1 sértettet, tanú 3t, N.B.-t. A tárgyalás anyagává tette a kamerafelvételeket, ismertette a híváslisták adatait, a fogvatartott sértett jelentését, valamint az ambuláns lapot. A bizonyítékokat egyenként és összeségükben értékelte, bizonyíték értékelő tevékenységéről az ítélet 3. oldal hatodik bekezdésétől a 9. oldal harmadik bekezdéséig kifogástalan részletességgel adott számot. Ennek során logikai hibát nem vétett és meggyőző indokát adta annak, hogy a vádlottak tagadásával szemben - mérlegelési jogkörében- milyen bizonyítékok alapján állapította meg az ítélet 2. oldal utolsó bekezdésétől a 3. oldal hatodik bekezdéséig a mindkét vádlott vonatkozásában terhelő tartalmú történeti tényállását.

A másodfokú katonai tanács ai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet Parancsnokának a személyi állományra vonatkozó -számmal nem jelzett- parancsa alapján a tényállás személyi részét a Be. 593. § (1) bekezdés a.) pontja alapján annyiban egészíti ki, hogy „II.r. vádlott szolgálati viszonya 2019. február 21-i hatállyal megszűnt. ”

A Be.591.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Az elsőfokú katonai tanács által rögzített és a másodfokú bíróság által a fentiekkel kiegészített tényállás megalapozott, mindenben mentes a Be.592.§ (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálat alapjául elfogadta. A védőknek és a vádlottaknak a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, ezen keresztül az elsődlegesen a bizonyítottság hiányában történő felmentésre irányuló felmentésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított és a felülbírálat során is irányadó tényállásból okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére és nem tévedett, amikor az I.r. és II.r. vádlottak cselekményét a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző társtettesként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetnének minősítette. A másodfokú katonai tanács az ítélet jogi indokolását azzal egészíti ki, hogy a vádlottak, akik a Btk. 459. § (1) bekezdés 11/. pontja szerinti hivatalos személyek voltak, azzal a magatartásukkal, hogy az eljárásuk során tanú 1 fogvatartottat egymás tevékenységéről tudva, közösen, tetteleg bántalmazták, a fenti bűncselekményt társtettesként megvalósították.

A védők enyhítésre irányuló fellebbezése szintén nem alapos.

A büntetés kiszabása során a katonai tanács a bűnösségi körülményeket jórészt megfelelően vette számba. A másodfokú katonai tanács az enyhítő körülmények körét az időmúlással, míg a súlyosító körülmények körét a társtettesi elkövetéssel egészíti ki mindkét vádlott vonatkozásában. Az I.r.vádlott tekintetében további enyhítő körülmény, hogy a szolgálati viszonya időközben megszűnt. Az elsőfokú bíróság a feltárt bűnösségi körülmények mérlegelésekor törvényesen szabott ki a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján pénzbüntetést a vádlottakkal szemben. Tévedett azonban, amikor az ítélet indokolásában a pénzbüntetés kiszabását lehetővé tevő törvényhelyként a Btk. 33. § (4) bekezdését jelölte meg. A másodfokú bíróság a vádlottak terhére rótt bűncselekmény törvényi büntetési tételkeretére figyelemmel (1-től 5 évig terjedő szabadságvesztés) a pénzbüntetés

kiszabását lehetővé tevő törvényhelyként a Btk. 82. § (2) bekezdés d) pont (3) bekezdést jelöli meg.

A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a hasonló ügyekben követett bírói gyakorlathoz képest az elsőfokú bíróság által alkalmazott pénzbüntetés inkább enyhének, mint eltúlzottnak tekinthető, azonban a Be. 595. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel -ügyészi fellebbezés hiányában- a vádlottakkal szemben súlyosabb büntetés nem szabható ki.

A pénzbüntetés napi tételeinek száma a vádlottak terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyához és az alanyi bűnösségük fokához, míg az egy napi tétel összege a vádlottak anyagi teherbíró képességéhez megfelelően igazodik. A vádlottakkal szemben kiszabott büntetések az ítélet belső arányossági követelményének is mindenben megfelelnek. Méltányosan járt el az elsőfokú katonai tanács akkor is, amikor a pénzbüntetés megfizetésére részletfizetést engedélyezett. A vádlottakkal szemben alkalmazott joghátrány szükséges, egyben elégséges is a Btk. 79. §-ban írt büntetési célok eléréséhez.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat - helyes indokainál fogva - a másodfokú bíróság helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen hozott végzése a Be.606.§ (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2019. június 28.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.II.15/2017. számú ítélete mindkét vádlott vonatkozásában jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2019. június 28.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: